

IG, 19. 11. 2019

3. KONFERENCA ZVEZE
NEVLADNIH ORGANIZACIJ
NA PODROČJU DROG IN
ZASVOJENOSTI

BREZPOGOVNA STREHA

Potrebe in možnosti
nastanitev za ljudi, ki se
soočajo z zasvojenostjo s
psihoaktivnimi substancami

ZBORNIK PRISPEVKOV

ZVEZA
NEVLADNIH
ORGANIZACIJ
NA PODROČJU DROG
IN ZASVOJENOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program konference

V prvem delu programa smo s sogovorniki okrogle mize o skupnem reševanju stanovanjske problematike ranljivih skupin razprostrli problematiko **sistemskega urejanja nastanitev** za osebe, ki imajo težave z zasvojenostjo. Z vzpostavljenou diskusijo smo ugotavljali, kako aktualna stanovanjska politika odgovarja na realne potrebe, ki jih zaznavamo organizacije in službe, ki nudijo podporo osebam s težavami z zasvojenostjo. Opažamo namreč izrazito povečanje različnih oblik brezdomstva, kar bistveno otežuje okrevanje, socialno rehabilitacijo in vključevanje omenjenim prebivalcem.

V drugem delu konference smo na podlagi potreb, ki jih NVO-ji zaznavamo pri delu z različnimi ciljnimi skupinami oseb s težavami z uporabo drog in zasvojenostjo, predstavili **primere dobrih praks**. Izpostavili smo predvsem tiste skupine prebivalstva, za katere zadnja leta ugotavljamo, da jih obstoječi sistem nastanitvene (in druge) podpore zaradi previšokih vstopnih pogojev izključuje oziroma ne zagotavlja njim prilagojenih in dostopnih nastanitev – osebe, ki ne zmorejo dosegati pogojev nizkega praga, osebe s težjimi zdravstvenimi težavami, osebe s težavami v duševnem zdravju, mladi ipd. Velik primanjkljaj vidimo tudi na področju kriznih nastanitev, denimo, za tiste, ki se po hospitalizaciji znajdejo na cesti brez ustrezne oskrbe ter mlade, ki se znajdejo na cesti in so zaradi svoje mladosti še posebej ranljivi.

Poleg domačih strokovnjakov je z nami svoje izkušnje delil tudi gost iz tujine **Damiano Conati**, upravljavec socialne zadruge **Il Samaritano di Verona**, ki nam je predstavil nastanitven program za brezdomne mlade po konceptu »housing first«. Organizacija, iz katere prihaja, je zadruga Caritas Verone, ki se ukvarja se s populacijo brezdomcev, beguncov in ljudi v resni marginalizaciji oz. z reševanjem stanovanjske problematike, s ponovno vključitvijo v družbo in sprejemom v območni skupnosti. Preko video klica pa smo poslušali prispevek **Pilvi Azeem**, predstavnice finske organizacije **Y-Foundation**, ki nam je predstavila ozadje finske politike na področju brezdomstva. Finska je namreč edina evropska država, kjer zaradi aktivne celostne politike na področju brezdomstva in ukrepov osnovanih na konceptu »housing first«, število brezdomnih oseb upada.

PREGLED STANJA PRI NAS (uvod v okroglo mizo)

Hana Košan je uni. dipl. socialna pedagoginja, zaposlena na Društvu Kralji ulice. Dela na področju nastanitvene podpore, preprečevanja deložacij in uličnega terenskega dela. Vključena je v raziskovanje na področju ranljivih družin (v sklopu PEF UL), kar je tudi tema njenega doktorskega študija.

Kontakt: hana.kosan@kraljulice.org; 030 323 302

V Sloveniji imamo razvejano mrežo socialnovarstvenih programov, ki pomembno (in nujno) dopolnjujejo storitve in ukrepe na tem področju. Pa vendar opažamo pomemben manko na stanovanjskem področju za najranljivejše skupine. Srečujemo se z uporabniki, ki se težje vključujejo v programe nastanitvene podpore in zavetišč ali pa iz njih, kljub vključenosti, zaradi svojih specifičnih potreb, izpadejo. To so predvsem brezdomni uporabniki drog in ljudje s težavami v duševnem zdravju ter drugimi zdravstvenimi težavami. Prav tako so na najemniškem trgu bolj ranljivi in težko pridobijo ustrezno namestitev. V zadnjih mesecih se predvsem v Ljubljani manjša število postelj v samskih domovih in drugih bolj dostopnih namestitvah (dostopne sobe v samskih domovih se spreminja v hostile in Airbnb-je), cene stanovanj in sob naraščajo, konkurenca za pridobitev namestitve je prav tako večja. Tako kljub iskanju in prilagajanju dostopnim namestitvam (ljudje vzamejo kar je dostopno, ne izbirajo), osebe ostajajo brez varne in trajne namestitve, opažamo tudi večje število ljudi, ki spijo na ulici.

Nekaj teh potreb sicer pokrijejo stanovanjski skladi z nujnimi bivalnimi enotami in neprofitnimi stanovanji, pa vendar je le-teh za zaznane potrebe na voljo premalo. Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015-2025 sicer govori o večji dostopnosti do stanovanja za najranljivejše skupine prebivalstva, pa vendar težko rečemo, da bo (nova) stanovanjsko zakonodaja uredila dostopnost do stanovanj za zgoraj omenjeno populacijo. Zaznane potrebe nam kažejo, da potrebujemo podpora stanovanja, ki bodo nudila podpro tako na področju socialnega varstva, kot tudi na področju zdravja. Kot nujno vidimo razvoj programov, ki bodo podprtta s strani vseh pristojnih ministrstev (MDDSZ, MZ, MOP). Zavedati se moramo, da je pravica do stanovanja osnova temeljna človekova pravica in ne blago, katerega si moramo »zaslužiti«. Kot zgleden primer lahko vzamemo Finsko, katere nacionalna strategija na področju brezdomstva temelji na konceptu *Housing first* (»Najprej stanovanje«). S tem je Finska edina država v Evropi, kjer število brezdomnih oseb pada.

OKROGLA MIZA O SKUPNEM REŠEVANJU STANOVAJSKE PROBLEMATIKE RANLJIVIH SKUPIN

Moderator: Sašo Kronegger

Sogovorniki:

Žanin Čopi, Društvo Svit Koper

Bojan Kuljanac, Društvo Kralji ulice

Živa Matjašič, Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana

Vid Žiberna, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo

Maša Hawlina, Iniciativa Kje bomo pa jutri spali?

VEČKRATNA STIGMATIZACIJA UPORABNIKOV

Prispevek je del okrogle mize o skupnem reševanju stanovanske problematike ranljivih skupin

mag. Žanin Čopi, univ. dipl. socialna delavka, sicer strokovna vodja v Društvu za pomoč odvisnikom in njihovim družinam SVIT Koper, kjer se ukvarjajo z zmanjševanjem škode in z vso spremljajočo problematiko pri aktivnih uporabnikih prepovedanih drog, torej tudi s socialno izključenostjo in brezdomstvom.

V zadnjih letih redno predstavljamo problematiko zasvojenih brezdomnih ljudi, s katerimi se ukvarjamo v okviru programa Delo z uporabniki prepovedanih drog in njihovimi svojci v Društvu SVIT Koper. Tokrat bo prispevek, ki ga bomo predstavili na konferenci, nekakšen povzetek oziroma predstavitev realnega stanja, povezanega s stanovanjsko in bivanjsko problematiko, s katero se pri delu srečujemo v letu 2019.

V letošnjem letu smo se srečali s problematiko zasvojenih in brezdomnih oseb, ki so imele težave glede bivanja po odpustu iz splošne bolnišnice, psihiatrične bolnišnice ali zavoda za prestajanje kazni, ter tistih, ki nimajo doma, niso v zavetišču ali priložnostno živijo v zapuščenih stavbah in drugje.

Zadeve se poskušamo lotiti celostno in pritegniti k sodelovanju lokalne skupnosti na obalnem področju, verjetno pa bo potrebno sodelovanje tudi ostalih akterjev v lokalni skupnosti, ki so povezani s problematiko zasvojenosti in brezdomstva. Nujno bo tudi sodelovanje sofinancerjev na nivoju države, saj zgolj sodelovanje organizacij, ki se vsakodnevno ukvarjamo z ljudmi, ki se srečujejo z zasvojenostjo in/ali so brezdomni, ni dovolj. Vsekakor smo mnenja, da bo potrebno narediti korak dlje od razmišljanja glede odprtja varnih hiš, domov za ostarele uporabnike prepovedanih drog ali posebnih institucij tudi za tiste uporabnike, ki po odpustu iz bolnišnic, zaporov ali zaradi ostalih zdravstvenih in socialnih težav nimajo strehe nad glavo in potrebujejo nego ali podporo pri ponovnem vključevanju v družbo. Zavedati se moramo, da prihaja do strmega naraščanja zdravstvenih in socialnih problemov, povezanih s starajočo populacijo – povprečna starost je 44 let.

SPREMLJANJE IN MERJENJE CILJEV BREZDOMSKIH PROGRAMOV V RS

Prispevek je del okrogle mize o skupnem reševanju stanovanske problematike ranljivih skupin

Mag. Vid Žiberna, zaposlen kot višji raziskovalec na Inštitutu Republike Slovenije za socialno varstvo, pokriva teme: socialnovarstveni programi, programi v podporo družini, evalvacije s področja socialnega varstva.

Kontakt: vid.ziberna@guest.arnes.si

Spremljanje brezdomskih programov v RS in merjenje ciljev brezdomskih programov v RS sodita med redne naloge Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo. Prva naloga predstavlja vsakoletni pregled kvantitativni vidikov socialnovarstvenih programov, ki jih sofinancira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. V letu 2018 je 22 programov iz skupine Mreža programov za brezdomce prejelo skupaj 3.173.832 EUR, od tega od MDDSZ 1.499.104 EUR. Zaposlenih je bilo 139 oseb v obsegu 85,7 zaposlitve, sodelovalo je še 32 drugih plačanih izvajalcev in 221 prostovoljcev, ki so opravili 26.940 ur prostovoljnega dela. Programi so vključevali 3.969 oseb, na voljo je bilo 310 ležišč. Evalvacije 14 programov iz Mreže programov za brezdomce na podatkih iz leta 2017, so pokazale ozka grla pri kadrovskih virih (neustreznost instituta javnih delavcev za tovrstne programe, namesto rednih zaposlitev) ter kadrovsko podhranjenost pri programih, ki nudijo prenočitve, saj normativi financerjev niso vezani na delovne izmene. Ker so programi poleg brezdomcev hkrati vključevali tudi osebe iz drugih ranljivejših skupin, v evalvacijskemu timu IRSSV predlagamo širitev mreže na bolj prožne in raznolike oblike podprtih oblik bivanja, ki so jih v organizacijah, ki izvajajo obravnavane programe, v sodelovanju z drugimi organizacijami pripravljeni strokovno razvijati, ovira pa je odsotnost kapacitet, kjer bi programe lahko razvijali. Gre za širitev mreže JVSP z naslednjimi programi, storitvami ali kadrovskimi dopolnitvami obstoječih programov: programi namenjenim brezdomnim osebam z dvojnimi diagnozami; programi namenjenim brezdomnim družinam; programi namenjenim brezdomnim mladim; namestitve za ostarele/bolne brezdomne osebe in za osebe, ki jih odpuščajo iz bolnišnic v "domačo oskrbo" (negovalna ustanova), dnevne centre za brezdomce v večjih mestih; širjenje terenskega dela, postpenalne programe, brezdomske programe, namenjene samo ženskam; namestitve za ljudi, ki niso zmožni bivanja v skupnosti več oseb; širitev programov namestitvene podpore; dodatne antideložacijske programe in uvedbo programov, t.i. »mokrega DC« ozziroma varnih sob.

BREZA in HRAST: OD ULICE DO PODPORNEGA BIVANJA

Darjan Mencigar, univ. dipl. pol., je kot strokovni delavec zaposlen v Varni hiši Stigma od leta 2012.

Kontakt: darjan.vhstigma@gmail.com, 051 341 826

V okviru Društva za zmanjševanje škode zaradi droge Stigma že deseto leto deluje varna hiša za uživalke nedovoljenih drog, ki so žrtve nasilja. Z leti se je pri uporabnicah, ki so 24-urni program varne hiše prerasle, so pa občasno še zmeraj potrebovale pomoč strokovnega osebja in niso imele resursov za najem tržnega stanovanja, pokazala težava. Zato smo si v varni hiši zelo prizadevali za pridobitev prve in potem druge stanovanjske enote, s katerima bi naslovili ta problem.

Od leta 2016 imamo tako za stabilne uporabnice na razpolago trisobno stanovanje „Breza“, od leta 2019 pa prav tako tako trisobno stanovanje „Hrast“. Obe stanovanji sta last JSS MOL. Uporabnice imajo možnost bivanja (ob nujnem upoštevanju hišnega reda), dokler ga potrebujejo oziroma dokler jim ni dodeljena bivalna enota oziroma neprofitno stanovanje ali pa najamejo podnjemniško stanovanje po tržni ceni. Nujen pogoj za uporabnice, ki si želijo bivanja v podpornih stanovanjih, je, da si pretežno same strukturirajo vsakdanjik in poskrbijo za osnovna vsakodnevna opravila. Njihova vključenost v podporno stanovanje ni omejena samo na zagotavljanje strehe nad glavo, ampak so aktivne tudi v okviru raznih delavnic in drugih aktivnosti v okviru programa. Enkrat tedensko je izveden sestanek med stanovalkami in strokovnimi delavci. Uporabnice oziroma stanovalke so same odgovorne za vzdrževanje reda in čistoče v stanovanju.

Zaradi dobrih izkušenj načrtujemo širitev programa podpornega bivanja. Eden od večjih izzivov podpornega bivanja je, koliko samostojnosti prepustiti uporabnicam v stanovanju oziroma kako in koliko intervenirati pri nesoglasjih, ki se občasno pojavljajo. Izkazalo se je, da je dobro zaupati zmožnosti uporabnic, da same najdejo rešitev za sobivanje, v le redkih primerih, ko to ni mogoče, pa je treba poseči po določenih ukrepih, ki posežejo v dinamiko njihovega bivanja. Dolgoročno bo treba najti rešitev za uporabnice v tretjem življenjskem obdobju, ki bodo zaradi pridruženih zdravstvenih težav pogosto potrebovale tudi zdravstveno asistenco.

ZAVOD PELIKAN-KARITAS, TERAPEVTSKA SKUPNOST ZA ZASVOJENE S PRIDRUŽENIMI TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU (DVOJNA DIAGNOZA)
Sostrska c. 1, 1261 Ljubljana – Dobrunje

mag. Drago Sukič, spec. ZDT, strokovni vodja programa, 15 let delovanja na področju preventive zasvojenosti, 12 let vodenje družinskega centra Oaza Kranj (podpora družinam, družinske in individualne terapije), 8 let dela v terapevtski skupnosti za dvojno diagnozo in 5 let strokovni vodja Zavoda Pelikan-Karitas.

Dvojna diagnoza je izraz, ki označuje soobolevnost motnje, vezane na uživanje psihoaktivnih snovi (PAS), z drugo duševno motnjo (psihozo, shizofrenijo, bipolarno motnjo, depresijo, anksioznostjo ...). Prav zaradi teh dejstev je naš program »dvojna diagnoza« odgovor na potrebe ene najbolj ranljivih skupin naše družbe. Gre za sodoben in celosten pristop obravnave zasvojenosti s pridruženimi težavami v duševnem zdravju, saj sočasno obravnavamo obe strani težav. Zato je vsak uporabnik programa tudi vključen v redno psihiatrično obravnavo.

Izvajanje programa temelji na bio-psiho-socialnem modelu (uporablja se različne terapevtske tehnike in metode), ki vključuje posameznika, ki je v bivalnem programu, in tudi njegove svojce.

Uporabniki so v okviru programa vključeni v celostno psihosocialno obravnavo s celodnevnim bivanjem. Program zagotavlja 24-urno pokritost, kar pomeni, da so ves čas prisotni strokovni in laični terapeuti/delavci.

Aktivna vključenost v osrednjo fazo zajema individualno in skupinsko svetovalno-terapevtsko obravnavo, motivacijsko in strokovno podporo pri vzdrževanju abstinence, redno jemanje predpisane medikamentne terapije, redno obiskovanje psihiatra v spremstvu terapevta, preprečevanje recidiva, spoznavanje dinamike zasvojenosti, celostno spoznavanje duševne motnje, razvijanje sprostitev tehnik ter prepoznavanje različnih čustvenih razpoloženj, postopno oblikovanje bolj odgovornih in funkcionalnih vzorcev vedenja (skrb za higieno, gospodinjska opravila, strukturirana dnevna aktivnost ...), različne tematske delavnice, šport in rekreacija, delovna terapija (delo na vrtu, razne delavnice ...), biblioterapija, terapevtski teden, družinska srečanjan...

Sledi faza zaključevanja, ki zajema pripravo za vključitev v poklicno rehabilitacijo, oceno delazmožnosti, vključitev v reintegracijo ali stanovanjsko skupnost, vrnitev v družino ipd.

Pri svojem delu ugotavljamo, da se del naših uporabnikov po zaključenem programu s težavo vključuje v obstoječi sistem nastanitvene (in druge) podpore zaradi previsokih vstopnih pogojev. Nekatere osebe zaradi kompleksnosti svojih težav namreč potrebujejo

višjo raven dolgotrajnejše podpore, zato podpiramo vsa prizadevanja v smeri iskanja nastanitve tudi za osebe s tovrstnimi težavami.

DRUŠTVO PROJEKT ČLOVEK – TERAPEVTSKA SKUPNOST ZA ZASVOJENE STARŠE IN NJIHOVE OTROKE

Barbara Vodopivec, univ. dipl. soc. ped., strokovna vodja programa Terapevtske skupnosti za zasvojene starše in njihove otroke. Barbara končuje specializacijo iz Sistemske psihoterapije na Univerzi Sigmunda Freuda. Na področju zasvojenosti dela 7 let, od tega 6 let z zasvojenimi starši.

Kontakt: ts.starsi@projektclovek.si

V Društvu Projekt Človek že od leta 2010 izvajamo program Terapevtska skupnost za zasvojene starše in njihove otroke. To je prvi in edini program v Sloveniji, ki omogoča, da se otroci v proces rehabilitacije zasvojenosti vključijo skupaj s starši. Za oblikovanje programa smo se odločili, ker tovrstnih programov, ki bi nudili hkratno obravnavo roditeljev in njihovih otrok, ni, je pa dejstvo, da ima problem z zasvojenostjo veliko staršev, ki zaradi strahu pred ločitvijo od otrok in posledicami le-te pomoči sploh ne poiščejo. Posebnost našega programa je tudi ta, da sprejemamo nosečnice, ki so na substitucijski terapiji in jim pomagamo, da po porodu le-to znižajo.

Program predstavlja celostno, kontinuirano delo z roditelji, otroki, partnerji in drugimi ključnimi bližnjimi osebami ter poleg socialne rehabilitacije in obravnave zasvojenosti poudarja vlogo starševstva in sobivanja z otrokom.

V Terapevtski skupnosti za starše lahko hkrati bivajo štiri družine, ki imajo svoje sobe, souporabljam pa dnevne prostore, kuhinjo in kopalnice. Delavci in prostovoljci smo z njimi 24 ur na dan, saj je terapevtsko delo poleg obravnave zasvojenosti usmerjeno v vzgojo za življenje, skrb za otroka, spoprijemanje z vsakodnevnimi težavami, ob tem pa nudi pomoč otrokom, ki so bili zaradi zasvojenosti staršev prikrajšani za normalno zdravo družinsko življenje.

Terapevtski program urejanja zasvojenosti pri nas traja približno 2 leti in je sestavljen iz različnih faz. V zadnji fazi reintegracije je poleg iskanja zaposlitve in ustvarjanja zdrave socialne mreže eden ključnih ciljev tudi rešitev stanovanjske problematike. Tukaj se srečujemo z različnimi težavami in izzivi. Pogosto za uporabnike vrnitev v staro okolje ni spodbudna, poleg tega so določeni socialni transferji in subvencije vezani na občino stalnega prebivališča. Žal pa tudi starševstvo predstavlja oteževalno okoliščino pri iskanju stanovanja.

PROGRAM VRTNICA (SOCIALNA REHABILITACIJA OSEB S TEŽAVAMI ZARADI ZASVOJENOSTI Z ALKOHOLOM Z NAMENOM UREDITVE LASTNEGA ŽIVLJENJA, OPOLNOMOČENJA IN VZTRAJANJA V ABSTINENCI TER PONOVNA VKLJUČITEV V SOCIALNO OKOLJE) IN SKUPNOST MOST

Milena Finc, mag. ZDŠ, strokovna vodja programa Vrtnica in podpora projektu Skupnosti MOST, strokovnjakinja na področju psihosocialne, svetovalno-terapevtske pomoči posameznikom, parom, družinam s težavami v odnosih, z vedenjskimi zasvojenostmi in v težavah v duševnem zdravju ter socialni vključenosti

Program VRTNICA – socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom je program, ki omogoča skupinsko urejanje življenja z bivanjem v terapevtski stanovanjski skupnosti. Namenjen je tako brezdomcem kot osebam z urejenim bivanjskim statusom, ki imajo streho nad glavo. To je primer dobre prakse, saj udeleženci po zaključku programa varno so-bivajo v skupnosti, kar zagotavlja boljše možnosti za dobrobit učinkov zaključenega programa in za dolgotrajno vztrajanje v treznem življenju.

SKUPNOST MOST je program posebnih stanovanjskih skupnosti oz. spremeljanih samostojnih gospodinjstev, namenjenih zdravljenim alkoholikom, ki v procesu reintegracije potrebujejo kontinuirano in dolgoročno strokovno ter osebno podporo pri vsakodnevnih življenjskih izzivih.

Pri tem gre za izvajanje celostne, strokovne, premišljene in ciljno usmerjene psihosocialne pomoči udeležencem, vključenim v samostojne bivalne stanovanjske skupnosti, ki imajo težave z zasvojenostmi, ki so jim pridružena še druga zasvojitvena vedenja.

Projekt omogoča pomoč posameznikom, ki so, in tudi tistim, ki niso vključeni v program rehabilitacije, a izkazujejo potrebo po vključitvi v podporni strokovni program, ki jih bo opolnomočil s sposobnostjo za vztrajanje v življenju brez zasvojenosti, v urejenih družinskih ipd. skupnostih in odnosih.

Pomemben del projekta je celotna obravnava svojcev in družin zasvojenih ter pomoč ostalim pomembnim v življenju zasvojenih.

Namen Skupnosti Most je zagotavljanje strokovne psihosocialne podpore zasvojenim, ki zaključijo socialno rehabilitacijo in se nastanijo v samostojnih bivalnih enotah – skupnostih, ter nadaljnje strokovne pomoči njihovim svojcem ter posameznikom in družinam oz. svojcem, ki (še) niso vključeni v rehabilitacijski program, a se o tem odločajo (ni pogoj) in potrebujejo strokovno pomoč zaradi/za urejanje odnosov. Glavni namen je doseganje večje trdnosti, stabilnosti (ime MOST) in kakovosti življenja zasvojenih ter nadaljnja strokovna podpora pri vztrajанию v življenju brez zasvojenosti.

NASTANITVENI PROGRAM ZA BREZDOMNE MLADE PO KONCEPTU »HOUSING FIRST«

Damiano Conati, educator Samaritano Onlus of Caritas Verona.

Kontakt: damiano.conati@ilsamaritanovr.it

Samaritano Onlus is a cooperative organization of Caritas Diocesana Veronese which promotes and coordinates charity initiatives within the Christian community.

It works with homeless people, refugees and more generally people with multiple and complex needs, providing housing projects, social integration and shelter projects in local communities.

Since September 2018, we've been hosting young adults between 18 and 25 years in two houses, with direct and close support delivered by closed reference figures.

The houses provide hosting for 10 and 4 people respectively, each with different projects but the same goal: enabling them to successfully live in their own home as part of a community. This is different from homelessness or rehabilitation centers: the young service users are free to move around, but are still involved in projects which they chose to follow, within a monthly framework of goals.

According to the principles of Housing First, we believe that housing is the starting point, but it must be combined with support. We concentrate our support on moving our young guests towards recovery, supporting their health and well-being, and offering help with the community and wider social integration.

The staff counts on 4 educators, a social assistant, a psychologist and a group of volunteers from local parishes. They support us in many home activities and act as real tutors, accompanying our users in several daily issues.

The final goal is enabling the young people with high support needs to live as independently as possible in normal housing in a normal neighborhood or, if not possible, providing opportunities to access treatment and help with integration into a community.

HOW DID WE DO IT IN FINLAND?

Pilvi Azeem, Project Coordinator, Y-Foundation

Informacije iz predstavitev so na voljo v publikaciji A Home of Your Own, ki je brezplačno na voljo na spodnji povezavi:

https://ysaatio.fi/assets/files/2018/01/A_Home_of_Your_Own_lowres_spreads.pdf

V publikaciji je podrobno opisano, zakaj in kako je Finska postala edina država v EU, kjer brezdomstvo upada.

INDIVIDUALIZIRANA IN CELOVITA NASTANITVENA PODPORA BREZDOMNIM LJUDEM – RAZMISLEK IN IZZIVI NASTANITVENE PODPORE V PRIHODNJE

Irena Bilčič, mag. prof. socialne pedagogike je strokovna delavka, zaposlena na Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcem Kralji ulice in sicer na programu Individualizirana in celovita nastanitvena podpora brezdomnim. Z brezdomstvom in društвom Kralji ulice je v stiku od leta 2011. Diplomirala je na temo "Zunajdružinska oskrba in brezdomstvo mladih", magistrirala pa s temo "Prevencija brezdomstva mladih", ki je v veliki meri usmerjena v raziskovanje in razvoj alternativnih nastanitvenih programov za mlade brezdomne.

Kontakt: irena.bilcic@kraljulice.org; 030 323 456.

Na Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice že od leta 2008 izvajamo individualizirano in celovito nastanitveno podporo brezdomnim ljudem. Program se je kot prvi program takšne oblike nastanitve na naših tleh izkazal kot dobra praksa na področju reševanja stanovanske problematike najbolj ranljivih skupin ljudi. Program omogoča posameznikom in posameznicam, parom ter družinam individualno usmerjeno podporo.

V program se vključujejo tudi aktivni uživalci dovoljenih in nedovoljenih drog; tako trenutno v enem izmed stanovanj izvajamo specifično podporo aktivnim uživalcem predvsem nedovoljenih drog (glede na potrebe in kapacitete programa jih prav tako vključujemo tudi v druga stanovanja, ki niso specifično namenjena uživalcem).

Zadnja leta se v nastanitveno podporo vključuje tudi več t. i. ranljivih družin; skozi nekajletno spremljanje družin opažamo pomemben manko širše podporne mreže družinam ter specifične metode dela in podpore, ki ga (vsi) družinski člani potrebujejo.

Žal se v zadnjem času dogaja, da v program ne zmoremo sprejeti nekaterih najranljivejših skupin ljudi, npr. starejših brezdomnih s hujšimi zdravstvenimi težavami, saj ocenujemo, da ljudem ne zmoremo zagotoviti ustrezne podpore, ki jo potrebujejo.

V prispevku na konferenci bomo predstavili svoj program nastanitvene podpore ter reflektirali specifičnost podpore aktivnim uživalcem nedovoljenih drog. Predstavili bomo tudi izzive, s katerimi se trenutno srečujemo, ter svoje poglede na (nujne) možnosti za razvoj različnih oblik nastanitvene podpore.